

L'ordre des compléments et la place des du complément prépositionnel

I. REGLES DE BASE

- 1.1. Le verbe et le groupe sujet ne peuvent jamais être séparés. On peut seulement les inverser (mais ne jamais rien écrire entre le groupe sujet et le verbe)

Vriendschap is belangrijk voor mij. Voor mij is vriendschap belangrijk.
S V V S

- 1.2. Lorsque la phrase commence par autre chose que le groupe sujet, il y a inversion du sujet et du verbe.

Deze zomer zal ik een excursie naar een pretpark organiseren.
V S

- 1.3. L'infinitif, le participe passé et la particule séparable se placent en fin de proposition (P_1 - P_2).

Mehdi wil zijn familie in Turkije **bezoeken**. We hadden vorig jaar een boek voor school **gelezen**. Elk jaar doen ze aan het zomerkamp **mee**.

- 1.4. Très fréquemment en néerlandais, on peut placer les compléments prépositionnels après l'infinitif, le participe passé ou la particule séparable. C'est très courant, surtout quand il y a plusieurs compléments dans la phrase et que celle-ci est donc plus longue.

Ik heb gisteren barbecue met vrienden op het terras **gegeten**.
OU : Ik heb gisteren barbecue met vrienden **gegeten** op het terras.
OU : Gisteren heb ik barbecue **gegeten** met vrienden op het terras.
OU : Ik heb gisteren barbecue **gegeten** met vrienden op het terras.

- 1.5. Il faut toujours terminer une proposition avant de commencer la suivante.

Doordat ik talen **wil leren**, **luister** ik graag naar liedjes in die taal om mijn uitspraak te **verbeteren**.

- 1.6. Les compléments circonstanciels se placent dans un ordre précis : temps/autre (manière, cause, but, ...) /lieu
- 1.7. Les pronoms se placent en troisième position dans la proposition principale (après le groupe sujet-verbe – P1). Ils viennent donc avant les autres compléments. Il existe un petit truc très simple pour retenir ceci : on s'occupe d'abord des plus petits (mots).

De jongeren hebben haar nooit op school gezien.

1.8. La place du complément direct et du complément indirect.

- 1.8.1. Le CD se place devant le CI avec préposition.

De directeur legt **de nieuwe regels** **aan de bedienden** uit.
(uitleggen (verklaren) : expliquer – de bediende : l'employé)

- 1.8.2. Le CI sans préposition se place avant le CD.

De directeur legt **de bedienden** **de nieuwe regels** uit.

- 1.8.3. Le CD précède le CI si tous deux sont des pronoms.

De directeur legt **ze** **hen** uit.

- 1.8.4. Si le CD est un pronom démonstratif (DIE ou DAT), il se place toujours en dernier.

De directeur legt **hen** **die** uit.

1.9. Résumé

Sujet	Verbe	Pronom CD – CI CI – Die/dat	CC temps	CC ...	CC Lieu	Infinitif P.P.P. Particule
Ik	zal	de sleutels	morgen		op school	geven.
Ik	ben		gisteren	met jou	naar de disco	geweest.

II. PLACE DU COMPLEMENT PREPOSITIONNEL

2.1. Théorie générale

En néerlandais, on place toujours l'infinitif, la particule séparable et le participe passé en fin de phrase ou de proposition.

Hij zal een maand op kantoor **werken**.
Ze nodigt me op haar verjaardagsfeest **uit**.
We zijn dit jaar op schoolreis naar Nederland **geweest**.

2.2.1. Plusieurs compléments ?

Quand la phrase est longue et qu'elle contient plusieurs compléments, on peut placer le dernier complément prépositionnel après l'élément verbal.

Hij zal een maand **werken** op kantoor.
Ze nodigt me volgende maand **uit** op haar verjaardagsfeest.
We zijn dit jaar op schoolreis **geweest** naar Nederland.

2.2.2. Remarque

Cette structure n'est possible que si l'information contenue dans le complément prépositionnel rejeté (en fin de phrase) n'est pas essentielle.

~~Ze zijn geweest naar Leuven.~~
Ze zijn naar Leuven geweest.

(En effet, "naar Leuven" est un complément vital, essentiel à la phrase.)

Ik moet elke dag de tafel afruimen om zes uur.

(Je dois de toute façon débarrasser la table tous les jours, l'information est dans cette partie de la phrase. L'heure mentionnée est un complément d'information.)

III. EXERCICES

1. La place du pronom dans la phrase (1.8.3 / 1.8.4)

Réponds aux questions suivantes. Remplace les éléments soulignés par le pronom adéquat. Veille à bien écrire les pronoms dans le bon ordre.

Hebben jullie de boeken aan Toon al teruggegeven ? (ze, hem)

Ja, we hebben ze hem al teruggegeven.

OF We hebben ze aan hem al teruggegeven.

- a. Heb je met de directeur over Tina gesproken ?
Ik heb met hem over haar gesproken.
- b. Heb je je zus dit mopje al verteld ?
Ik heb het aan mijn zus al verteld.
- c. Heeft ze haar moeder de foto's al getoond ?
Ze heeft het haar moeder al getoond.
- d. Heeft papa het zout aan Maria en Tia gegeven ?
Papa heeft het zout aan hen gegeven.

2. L'ordre des mots dans la phrase (1)

AD LIBITUM

Remets les mots dans l'ordre et construis une phrase correcte. (Plusieurs possibilités.)

- a. net als mijn vrienden – geef – geld – ik – om de twee maanden – aan nieuwe kleren – uit.
Om de twee maanden geef ik geld aan nieuwe kleren uit net als mijn vrienden.
- b. laten – op het platteland – mijn ouders – hebben – in een mooi dorpje – een huisje – bouwen.
Op het platteland hebben mijn ouders een huisje in een mooi dorpje laten bouwen.
- c. heeft – met haar moeder – Duits – altijd – thuis – gesproken -ze.
Thuis heeft ze altijd Duits gesproken met haar moeder.
- d. veel – op zijn slaapkamer – vorige week – op de computer – Greg – heeft – gespeeld.
Vorige week heeft Greg veel op de computer gespeeld op zijn slaapkamer.

3. Le complément prépositionnel (1.4 / 2)

3.1. Ajoute un complément prépositionnel en fin de phrase.

AD LIBITUM

- a. Wie zal in een gastgezin verblijven **tot januari** ?
- b. We hebben op de trein gewacht **met 5 andere mensen**.
- c. Ik zal volgende maand misschien werken **bij de slagerij**.
- d. Hebben jullie al geluisterd **naar dit liedje** ?
- e. We zijn gisteren meegekomen **naar het feestje**.
- f. Wie zal in een gastgezin verblijven **voor 3 maanden** ?
- g. We hebben op trein gewacht **in het station**.
- h. Ik zal volgende maand misschien werken **in een boerderij**.
- i. Hebben jullie al geluisterd **naar die muziek** ?
- j. We zijn gisteren meegekomen **voor gehoor**.

3.2. Voici quelques phrases tout à fait correctes. Observe l'élément verbal en fin de phrase. Essaie de le placer à un autre endroit.

- a. Wat zal je dit weekend aan zee doen ?
Wat zal dit weekend doen aan zee ?
- b. We hebben veel cadeaus op het kerstfeest gekregen.
We hebben veel cadeaus gekregen op het kerstfeest.
- c. De scouts willen elke week in dit bos spelen.
De scouts willen in dit bos spelen elke week.
- d. Je moet naar een 3D-film met een speciale bril kijken.
Je moet naar een 3D-film kijken met een speciale bril.
- e. Heb je ook een liedje tijdens de karaoke gezongen ?
Heb je ook een liedje gezongen tijdens de karaoke ?

4. La place de l'infinitif et du participe passé dans la phrase (1.4 / 2)

Parmi ces phrases, replace l'infinitif ou le participe passé à un autre endroit possible.

- a. We hebben tijdens de fuif samen gebabbeld.
We hebben samen gebabbeld tijdens de fuif.
- b. Ik ben daar een paar dagen geleden op schoolreis geweest.
Ik ben daar een paar dagen geweest op schoolreis.
- c. Hoe laat zal je wat met ons komen werken ?
Hoe laat zal je wat komen werken met ons ?
- d. Ik zal morgen een feest met de hele klas organiseren.
Ik zal morgen een feest organiseren met de hele klas.

5. **Exercice de synthèse** (1 / 2)

AD LIBITUM

Regarde ces phrase toutes simples. Essaie de l'allonger en ajoutant à chaque fois un (groupe de) mot(s). Après chaque ajout de ta part, la phrase doit toujours avoir un sens.

Ik geef een appel.

Ze loopt.

Remarques :

- **AD LIBITUM** signifie que c'est au gré de chacun. Ainsi, la réponse varie selon chacun.
- Ne corrige ta feuille qu'après avoir réalisé les exercices **sans avoir regardé la théorie.**
- Si tu as des questions, n'hésite pas à nous contacter !

IV. TESTE-TOI

1. La place du pronom dans la phrase

Remplace le groupe de mot souligné par un pronom.

- Dirk zal een e-mail aan zijn lerares schrijven omdat Dirk aan zijn lerares zich excuseren wil.
[...] omdat hij aan haar wil zich excuseren.
- Geertruid is verliefd op Tom die van Geertruid niet hou.
[...] die van haar niet hou.

2. L'ordre des mots dans la phrase

Reforme une phrase à partir des mots suivants. Veille à l'ordre des mots.

op een feestje – Mina – in haar garage – ons – uit – voor haar verjaardag – nodigt.

Mina nodigt ons op een feestje voor haar verjaardag uit in haar garage.

3. Le complément prépositionnel

AD LIBITUM

3.1. Ajoute un complément prépositionnel.

- Met de school ben ik al op schoolreis geweest **met andere leerlingen.**
- Op kamp moeten we elke dag koken **in het bos.**

3.2. Voici quelques phrases tout à fait correctes. Observe l'éléments verbaux en fin de phrase. Essaie de les placer à un autre endroit.

We hebben gisteren samen in een Japans restaurant gegeten. Daar heeft mijn vader een steak opgegeten om 11 uur.

We hebben gisteren samen gegeten in een Japans restaurant. Daar heeft mijn vader een steak om 11 uur opgegeten.

4. La place de l'infinitif ou du participe passé dans la phrase

Heb je vandaag al je bagage voor de reis gepakt ?

4.1. Mets la phrase suivante à l'affirmatif.

Je hebt vandaag al je bagage voor de reis gepakt.

4.2. Mets la phrase suivante à l'impératif, à l'affirmatif.

Pak vandaag al je bagage voor de reis.

4.3. Propose 2 autres phrases, construites à partir de cette phrase témoin. Garde la construction de la question.

1. *Vandaag heb je al je bagage voor de reis gepakt ?*
2. *Heb je al vandaag je bagage gepakt voor de reis ?*

5. Exercice de synthèse

AD LIBITUM

Regarde cette phrase toute simple. Essaie de l'allonger en ajoutant à chaque fois un (groupe de) mot(s). Après chaque ajout de ta part, la phrase doit toujours avoir un sens.

Ik slaap in mijn kamer.

6. Dépassement

Remets les mots dans l'ordre pour former une phrase.

Was spreker en verstaan. de de kon in microfoon Er zaal niemand geen

Er was geen microfoon in de zaal en niemand kon de spreker verstaan.

terug. op augustus op en 10 Cindy vertrekt augustus komt twee [ze]

Op twee augustus vertrekt Cindy en [ze] komt op 10 augustus terug.

dag trein. de in bediende elke leest De de krant

De bediende leest de krant elke dag in de trein.